

Hoe redden we de solidariteit?

19/06/2014 | Paul Schotsmans

Paul Schotsmans

Jeroen Luyten bevestigt met zijn onderzoek ([DS 18 juni](#)) wat eerdere studies al aantoonde: veel Belgen vinden dat niet iedereen evenveel recht heeft op gezondheidszorg. Ze zijn zeer streng voor rokers, drinkers en druggebruikers, maar ook voor oudere patiënten.

De resultaten van die studies schokken. Anderzijds zijn ze een te verwachten uitloper van een toenemende verharding: de laatste maanden was het bitsheid troef in de Belgische politiek. Er werd een klimaat van verdachtmaking gecreëerd, waarbij soms louter vanuit een perceptie ongenadig ingehak werd op bepaalde mensen.

Er is een nog grotere uitdaging: hoe redden we de solidariteit? En praktisch: hoe houden we de toegang tot de gezondheidszorg betaalbaar?

Eerst en vooral de solidariteit. Als medewerker aan meerdere internationale projecten (onder meer in Houston) heb ik onze Belgische gezondheidszorg altijd geprezen. De toegang tot de gezondheidszorg in ons land immers universeel, en dat moet zo blijven. Ziekten, kwetsbare mensen en ouderen werden er worden gelukkig nog steeds met de grootste zorg omgeven.

De vergelijking met het systeem in de VS spreekt boekdelen. Eigen schuld, dikke bult is daar dé slogan. Het verzet van de Republikeinen tegen Obama's pogingen om daar iets aan te doen, was illustratief. In ons land hebben de sociaaldemocratie en de christendemocratie elkaar gevonden om de solidariteit over alle grenzen heen uit te bouwen. En dat is ethisch gezien het beste wat we kunnen doen.

De toenemende verharding heeft uiteraard ook te maken met een groeiende individualisering. Een land waar het zelfbeschikkingsrecht haast exclusief benadrukt wordt in heel wat (medische) wetgevingen, dreigt gemakkelijk te verzanden in een kille samenleving. Dat is een neveneffect dat in het debat over euthanasie vaak wordt vergeten.

Wat de betaalbaarheid van de gezondheidszorg betreft, is het duidelijk dat we meer verheldering nodig hebben. Zowel het Federaal Kenniscentrum, de Koning Boudewijnstichting als het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek is daar op dit ogenblik intens mee bezig. We zullen de medische efficiëntie van behandelingen, geneesmiddelen en praktijken eerlijk met elkaar moeten durven vergelijken. Tegelijkertijd moet ook duidelijk worden hoe belangrijk preventie kan zijn – helaas nog steeds een ondergewaardeerd

Ik hoop dat deze cijfers ons doen beseffen dat we het mooiste van ons samenlevingsmodel niet zomaar over de balk mogen gooien. In alle eerlijkheid zoeken naar manieren hoe we de solidariteit nog verder gestalte kunnen geven, is een belangrijke opdracht. Zo niet zullen de volgende generaties wakker worden in een kille en grimmige samenleving.

**Zelfbeschikkingsrecht
heeft ook
neveneffecten**

---

g+1 0